

สถานการณ์การเกิดปะการังฟอกขาวในประเทศไทย ปี พ.ศ. 2563

ฉบับที่ 7 สรุปสถานการณ์ ระหว่างเดือนมีนาคม - มิถุนายน 2563

งานทรัพยากรสิ่งมีชีวิตทางทะเล และ งานสมุทรศาสตร์และสิ่งแวดล้อมทางทะเล

สถาบันวิจัยและพัฒนาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

- NOAA (จากข้อมูลอุณหภูมิน้ำทะเลตรวจวัดโดยดาวเทียม) เริ่มเตือนการเกิดปะการังฟอกขาว (ระดับที่ 1 “watch”) ในประเทศไทยช่วงปลายเดือนมีนาคมในพื้นที่อันดามันใต้และตามมาด้วยฝั่งทะเลอ่าวไทย และมีระดับการเตือนสูงสุด (ระดับที่ 3 “alert 1”) ในช่วงปลายเดือนพฤษภาคม; (ความรุนแรงสูงสุด ระดับที่ 4 “alert 2”)
- ข้อมูลอุณหภูมิน้ำทะเลตรวจวัดจริงในพื้นที่ พบว่าอุณหภูมิสูงที่สุดในช่วงกลางเดือนพฤษภาคมและลดลงอย่างชัดเจนในสัปดาห์สุดท้ายของเดือนพฤษภาคม
- แนวปะการังในทะเลอ่าวไทยได้รับผลกระทบจากอุณหภูมิน้ำทะเลที่สูงขึ้นมากกว่าทะเลอันดามัน โดยที่ฝั่งอ่าวไทยแนวปะการังพบปะการังฟอกขาวได้ตั้งแต่ฟอกขาวเล็กน้อย (5%) - ฟอกขาวรุนแรง (90%) พบฟอกขาวมากที่สุดในช่วงต้นเดือนมิถุนายน ในขณะที่อันดามันไม่มีรายงานสถานีที่พบปะการังฟอกขาว (พบเพียงปะการังมีสีจางลงในบางพื้นที่)

➤ ข้อมูลอุณหภูมิน้ำทะเลและการพยากรณ์การเกิดปะการังฟอกขาว

- สถาบันฯ ยังคงทำการติดตามการเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิน้ำทะเลอย่างใกล้ชิด จากข้อมูลดาวเทียมของ NOAA ผ่านเว็บไซต์ Coral Reef Watch (CRW) ที่มีการเตือนการเกิดปะการังฟอกขาว (NOAA แบ่งระดับการเตือนเป็น 5 ระดับ: 0-4, ตารางที่ 1) โดยปัจจุบัน ปลายเดือนพฤษภาคม มีการเพิ่มระดับการเตือนการเกิดปะการังฟอกขาวเป็นระดับที่ 2 “warning” ทั่วฝั่งทะเลอ่าวไทย และในบางพื้นที่เป็นระดับที่ 3 “alert 3” ส่วนฝั่งทะเลอันดามันยังคงอยู่ในระดับการเตือนที่ 1 “watch” ตามเกณฑ์การพยากรณ์จากข้อมูลอุณหภูมิน้ำทะเล ดังตารางที่ 1

การเปลี่ยนแปลงระดับการเตือนการเกิดปะการังฟอกขาวของ NOAA ตั้งแต่ต้นเดือนมีนาคม 2563

15 มีนาคม 2563	เตือนการเกิดปะการังฟอกขาวในระดับที่ 1 “watch” บริเวณตอนใต้ฝั่งทะเลอันดามัน
1 เมษายน 2563	เตือนการเกิดปะการังฟอกขาวในระดับที่ 1 “watch” ในหลายบริเวณ และระดับที่ 2 “warning” ในพื้นที่อ่าวไทยฝั่งตะวันออก
15 เมษายน 2563	เตือนการเกิดปะการังฟอกขาวในระดับที่ 1 “watch” ในบริเวณกว้าง รวมถึงลดระดับการเตือนบริเวณอ่าวไทยฝั่งตะวันออกมาอยู่ในระดับที่

1 และยกระดับการเตือนบริเวณอ่าวไทยฝั่งตะวันตกและอันดามัน
ตอนล่างเป็นระดับที่ 2 “warning”

30 เมษายน 2563 NOAA ยังคงระดับการเตือนการเกิดปะการังฟอกขาวระดับที่ 1
“watch ในฝั่งทะเลอ่าวไทย และระดับที่ 2 “warning” บริเวณอ่าว
ไทยฝั่งตะวันตก และ อันดามันตอนเหนือ

15 พฤษภาคม 2563 NOAA เพิ่มระดับการเตือนการเกิดปะการังฟอกขาวเป็นระดับที่ 2
“warning” ทั่วฝั่งทะเลอ่าวไทยและอันดามันตอนบน ส่วนอ่าวไทย
ตอนล่างลดลงระดับลงเป็นระดับที่ 1 “watch”

31 พฤษภาคม 2563 NOAA เพิ่มระดับการเตือนการเกิดปะการังฟอกขาวเป็นระดับที่ 2
“warning” ทั่วฝั่งทะเลอ่าวไทย และ ระดับที่ 3 “alert 1” ในบาง
พื้นที่ ส่วนฝั่งทะเลอันดามันยังคงอยู่ในระดับการเตือนที่ 1 “watch”

<ปัจจุบัน> 30 มิถุนายน 2563 NOAA เริ่มลดระดับการเตือนพื้นที่แนวปะการังส่วนใหญ่ของฝั่ง
ทะเลอ่าวไทย จากระดับ 2 “warning” - 3 “alert 1” มาอยู่ใน
ระดับการเตือนที่ 1 “watch” ในช่วงสัปดาห์ที่ 2 ของเดือน
มิถุนายน

- นอกจากนั้น สถาบันฯ ได้ตรวจสอบข้อมูลอุณหภูมิน้ำทะเลทั้งฝั่งทะเลอ่าวไทยและอันดามัน
จากสถานีติดตามอุณหภูมิน้ำทะเลชายฝั่งพบว่าอุณหภูมิในเดือนมิถุนายนลดลงชัดเจนทั้งสองฝั่งทะเลหลังจาก
ที่อุณหภูมิเพิ่มขึ้นสูงสุดในช่วงกลาง-ปลายเดือนพฤษภาคม (รูปที่ 1)

➤ สถานการณ์การเกิดปะการังฟอกขาวและการฟื้นตัวของปะการัง

สรุป จากผลการรวบรวมและติดตามข้อมูลตั้งแต่เดือนมีนาคมจนถึงปัจจุบันเดือนมิถุนายน พบว่า
โดยรวมฝั่งทะเลอ่าวไทยปะการังที่เกิดการฟอกขาวระดับปานกลาง (พบรุนแรงในบางพื้นที่เฉพาะที่เป็นแนว
ปะการังไหล่พื้นน้ำในช่วงเวลาน้ำลง) ส่วนในทะเลอันดามันเกิดปะการังฟอกขาวในระดับเล็กน้อย (มีรายงาน
เพียงปะการังมีสีจางลงในบางพื้นที่) โดยมีการประเมินความรุนแรงปะการังฟอกขาวตามเกณฑ์การประเมิน ดัง
ตารางที่ 2

สถานการณ์ปะการังฟอกขาวมีความรุนแรงสูงสุดในช่วงต้นเดือนมิถุนายน (รูปที่ 2) ในช่วงปลายเดือน
มิถุนายนปะการังที่ฟอกขาวเริ่มมีการฟื้นตัว สีของปะการังที่ฟอกขาวเริ่มกลับมา ยกเว้นหาดเจษฎาราชาเจ้า
จังหวัดชลบุรี และหาดปลา จังหวัดระยอง (แนวปะการังไหล่พื้นน้ำที่ฟอกขาวในระดับรุนแรง) ที่ปะการังยังคง
ฟอกขาวรุนแรงอยู่ นอกจากนั้นยังติดตามการเปลี่ยนแปลงของแนวปะการังเนื่องจากการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิ
น้ำทะเลในแต่ละพื้นที่ตามช่วงเวลาต่าง ๆ (รูปที่ 3) และติดตามสถานการณ์การฟอกขาวของปะการังในพื้นที่ทุก
2 สัปดาห์ ดังแสดงในรูปที่ 4-10 และภาพรวมสถานการณ์ในน่านน้ำไทย ดังแสดงในรูปที่ 6

➤ มาตรการสำหรับสถานการณ์ปะการังฟอกขาวในระดับต่าง ๆ

มาตรการที่นำมาใช้เพื่อบรรเทาหรือลดผลกระทบจากสถานการณ์การฟอกขาวต่อปะการังในระดับต่าง ๆ (ตารางที่ 3) สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่

- ระยะการฟอกขาวเล็กน้อย มาตรการหลีกเลี่ยงกิจกรรมที่อาจจะส่งผลทำให้สถานการณ์ของแนวปะการังที่เริ่มฟอกขาวเสื่อมโทรมลง หรือทำให้ปะการังเกิดการอ่อนแอลง
- ระยะฟอกขาวปานกลาง มาตรการลดกิจกรรมที่ดำเนินการในแนวปะการังโดยตรง
- ระยะการฟอกขาวรุนแรง มาตรการงดเว้นกิจกรรมในบริเวณที่มีการฟอกขาวรุนแรง ดำเนินการปิดพื้นที่

ตารางที่ 1 เกณฑ์ประเมินความเสี่ยงการเกิดปะการังฟอกขาวโดย CRW

ระดับการเตือน	ระดับที่	แนวโน้มผลกระทบต่อแนวปะการัง
No Stress	0	สถานการณ์ปกติ
Watch	1	ปะการังเริ่มได้รับความเครียด แต่ยังไม่ปรากฏการฟอกขาว
Warning	2	มีโอกาที่จะพบการฟอกขาวของปะการัง
Alert 1	3	มีโอกาสมากขึ้นที่จะพบการฟอกขาวของปะการัง
Alert 2	4	มีโอกาที่จะพบการฟอกขาวของปะการังรุนแรง

ตารางที่ 2 การประเมินระดับความรุนแรงของการเกิดปะการังฟอกขาว

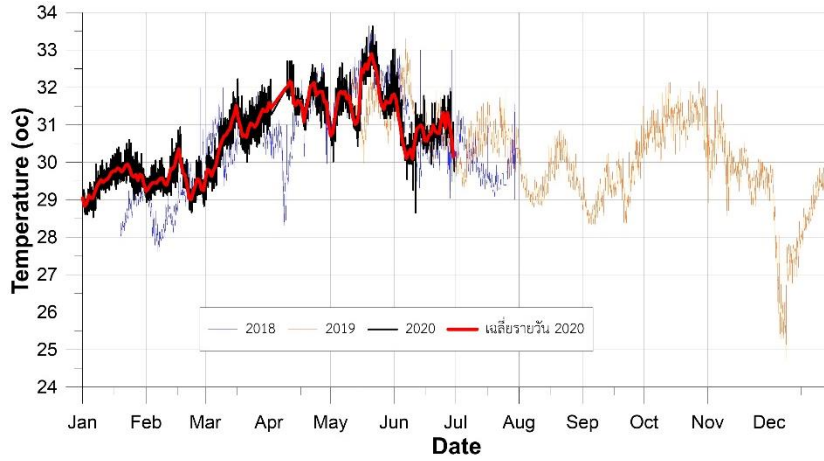
ระดับความรุนแรง	% ปะการังฟอกขาว/ ปะการังที่มีชีวิต	รายละเอียดการประเมิน
ไม่มีการฟอกขาว	● ปะการังฟอกขาว <1%	ไม่พบปะการังฟอกขาวเลย ปะการังมีสีจาง (ยังไม่ขาว)
เล็กน้อย	● ปะการังฟอกขาว 1-10%	พบปะการังฟอกขาวได้บ้าง (ปะการังส่วนใหญ่ยังไม่ฟอกขาว)
ปานกลาง	● ปะการังฟอกขาว 10-50%	พบปะการังฟอกขาวได้หลายโคโลนี แต่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของปะการังมีชีวิตทั้งหมด
รุนแรง	● ปะการังฟอกขาว 50-90%	พบปะการังฟอกขาวได้หลายโคโลนี โดยพบปะการังฟอกขาวมากกว่าครึ่งหนึ่งของปะการังมีชีวิตทั้งหมด
รุนแรงมาก	● ปะการังฟอกขาว > 90%	ปะการังเกือบทั้งหมดฟอกขาว มองไปแล้วแนวปะการังเป็นสีขาวโพลน

ตารางที่ 3 มาตรการรับมือเมื่อปะการังเกิดการฟอกขาวในระดับความรุนแรงต่าง ๆ

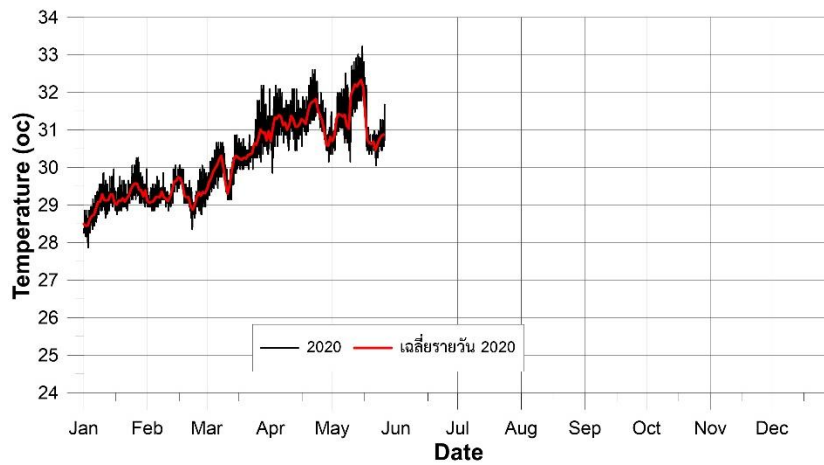
ระดับการเตือน	สถานการณ์	มาตรการ
Watch	อุณหภูมิน้ำทะเลสูงเกินกว่าปกติ	ติดตามเฝ้าระวัง แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	ปะการังเริ่มมีสีซีดจาง	แชร์ข้อมูล ติดตามเฝ้าระวัง
Warning	ปะการังฟอกขาว 10%	แชร์ข้อมูล ติดตามเฝ้าระวัง

Alert 1	ปะการังฟอกขาว 30%	แชร์ข้อมูล ติดตามเฝ้าระวัง พิจารณาจำกัดกิจกรรม
Alert 2	ปะการังฟอกขาว 50%	แชร์ข้อมูล ติดตามเฝ้าระวัง พิจารณาปิดพื้นที่

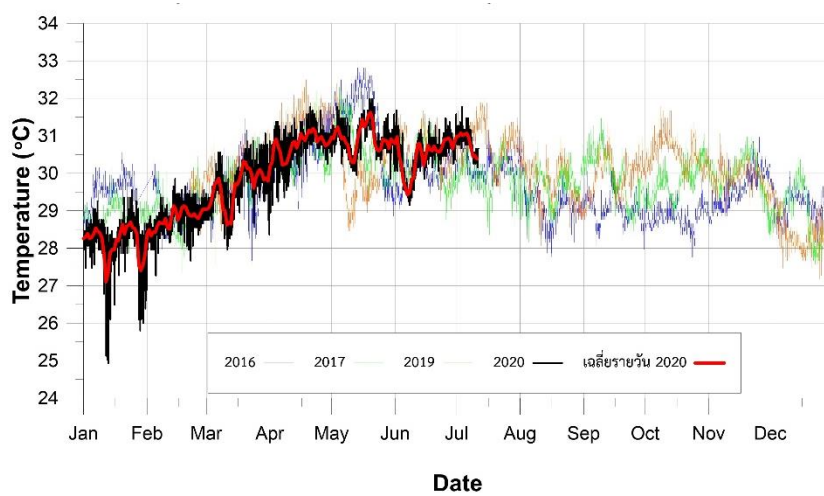
A) เกาะมันใน จังหวัดระยอง

B) เกาะไข่ จังหวัดชุมพร

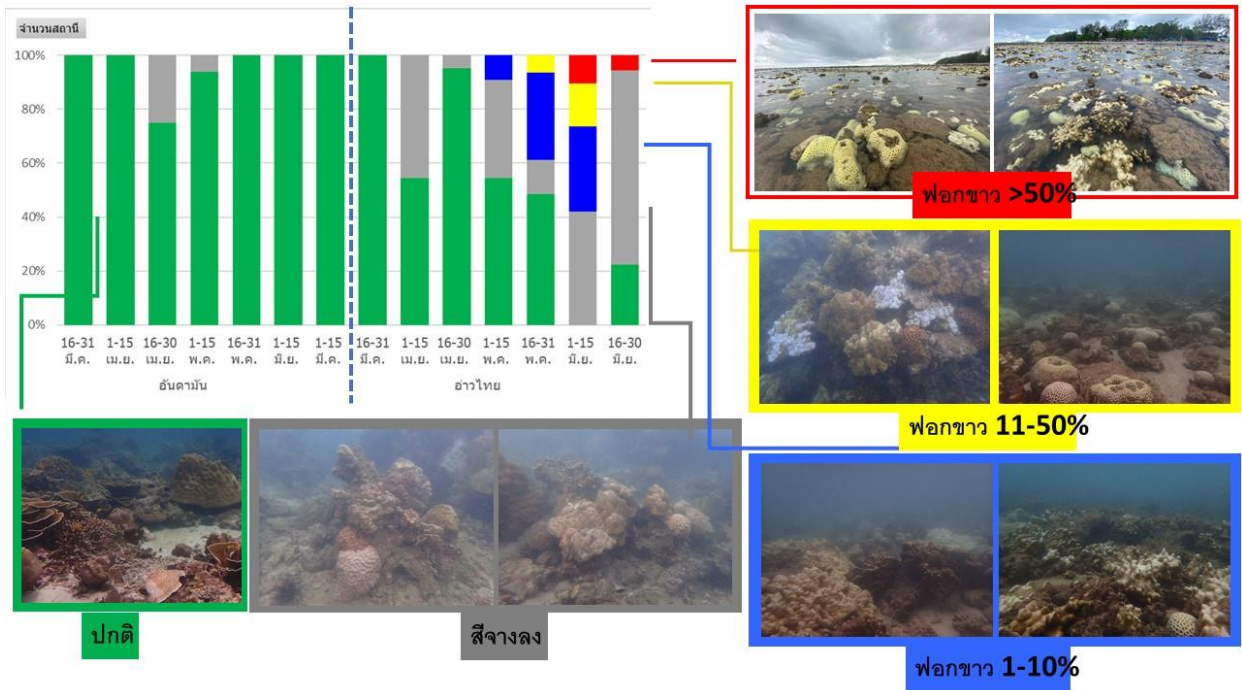

C) แหลมพันวา จังหวัดภูเก็ต

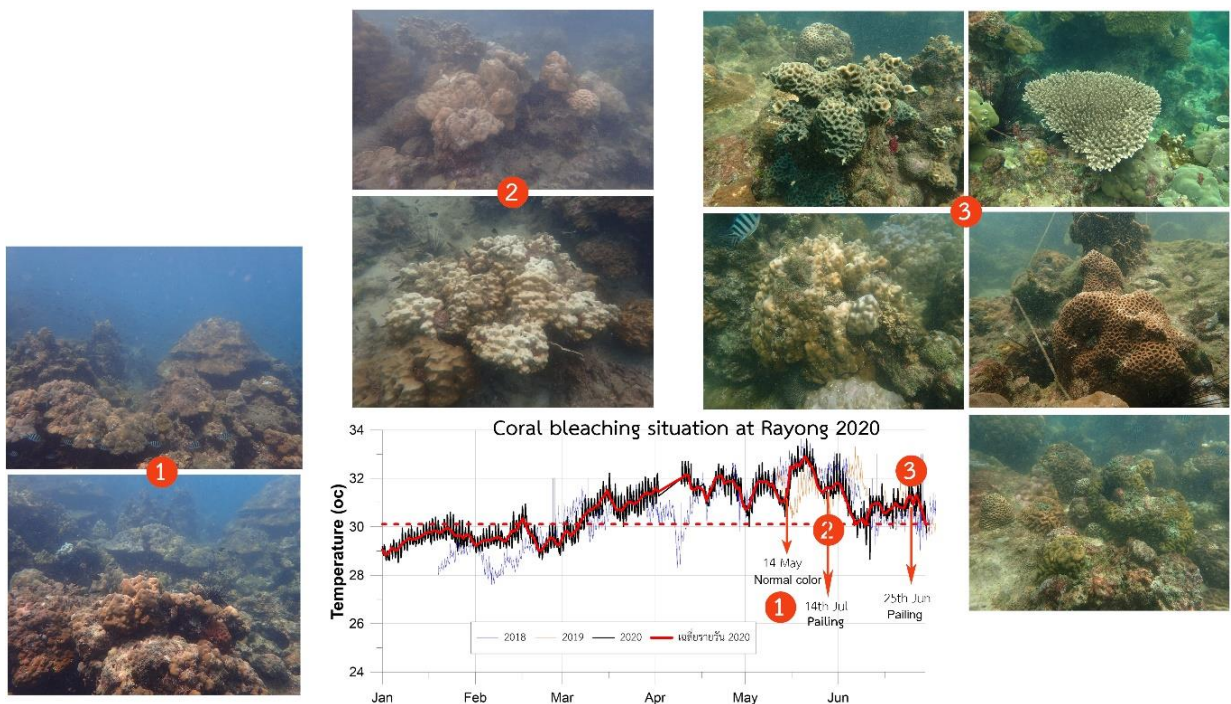

รูปที่ 1 อุณหภูมิผิวน้ำทะเล A) เกาะมันใน จังหวัดระยอง B) เกาะไข่ จังหวัดชุมพร

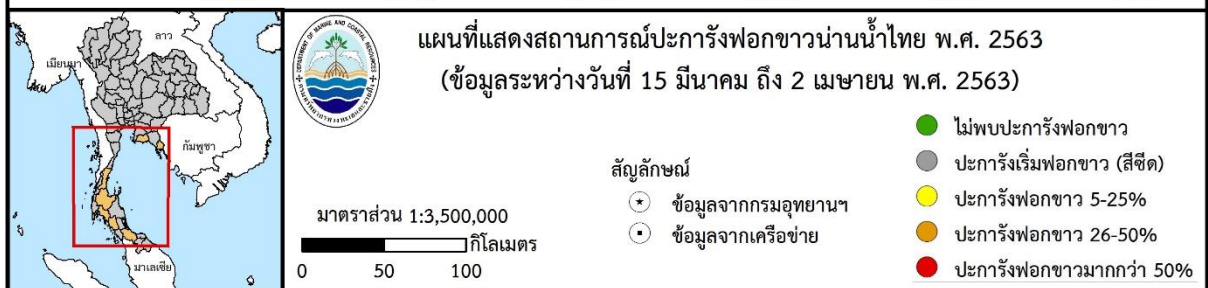
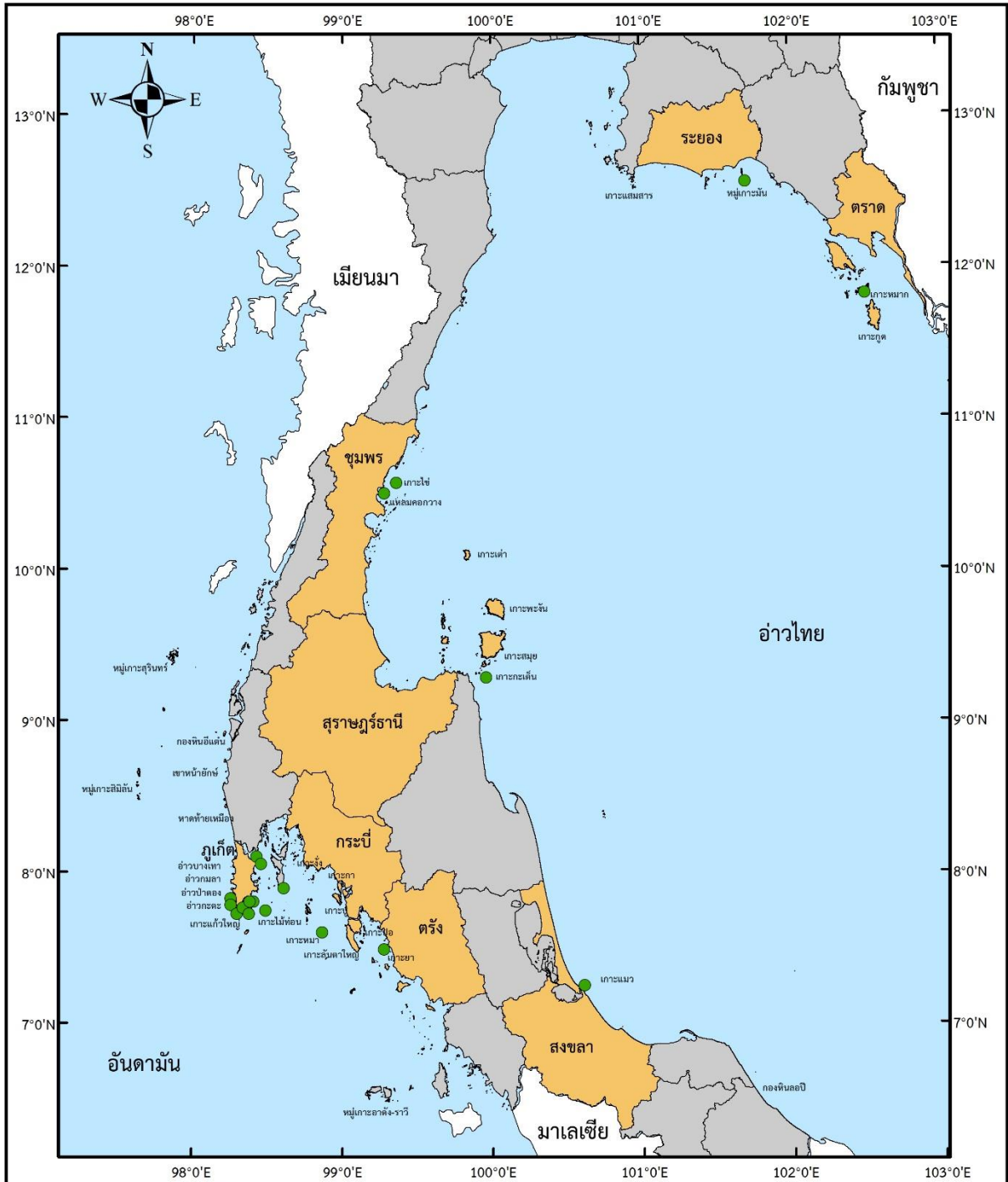
C) แลคมพันวา จังหวัดภูเก็ต

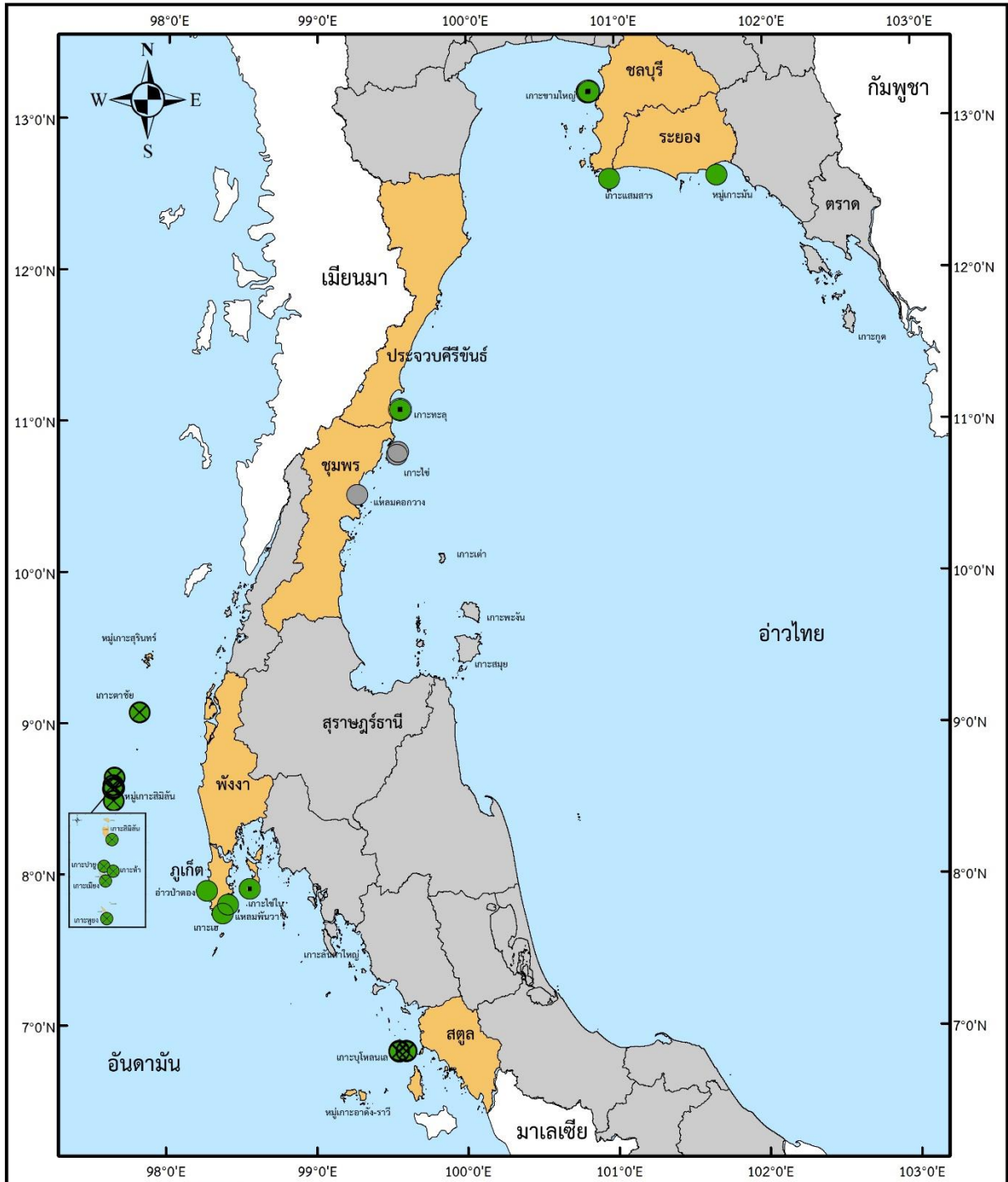
รูปที่ 2 สรุปสถานการณ์ปะการังฟอกขาวในน่านน้ำไทยตามระยะเวลา ระหว่างเดือนมีนาคม - เดือนมิถุนายน 2563

รูปที่ 3 การเปลี่ยนแปลงของแนวปะการังเนื่องจากการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิน้ำทะเลตามช่วงเวลา บริเวณเกาะมันใน จังหวัดระยอง ระหว่างเดือนมีนาคม - เดือนมิถุนายน 2563

รูปที่ 4 แผนที่แสดงสถานการณ์ปะการังฟอกขาว ข้อมูลระหว่างวันที่ 15-31 มีนาคม 2563

แผนที่แสดงสถานการณ์ปะการังฟอกขาวน่านน้ำไทย พ.ศ. 2563
(ข้อมูลระหว่างวันที่ 1-15 เมษายน พ.ศ. 2563)

มาตราส่วน 1:3,500,000

0 50 100 กิโลเมตร

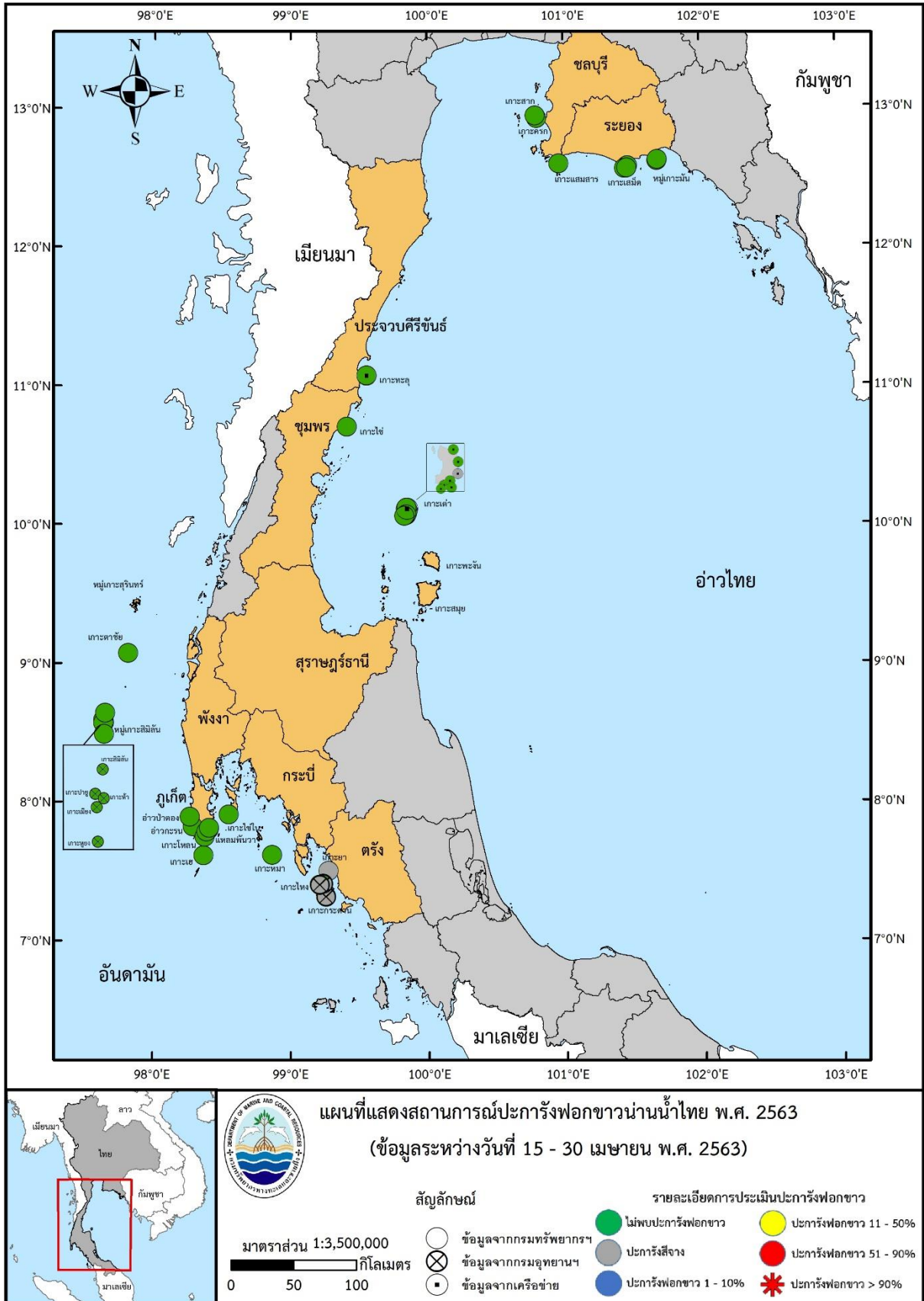
สัญลักษณ์

- ข้อมูลจากกรมทรัพยากรฯ
- ข้อมูลจากกรมอุทยานฯ
- ข้อมูลจากเครือข่าย

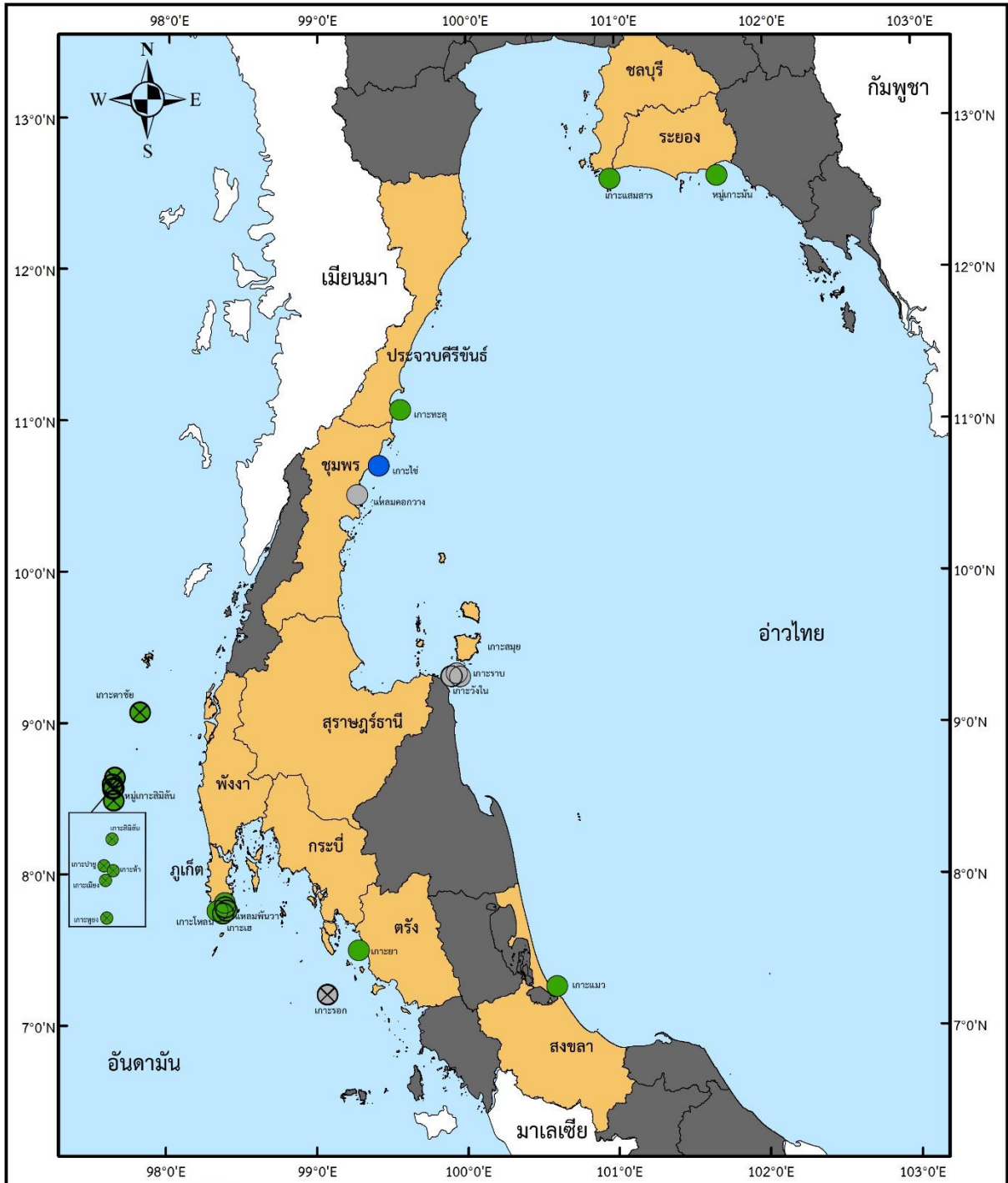
รายละเอียดการประเมินปะการังฟอกขาว

- ไม่พบปะการังฟอกขาว
- ปะการังฟอกขาว 11 - 50%
- ปะการังฟอกขาว 51 - 90%
- ปะการังฟอกขาว > 90%

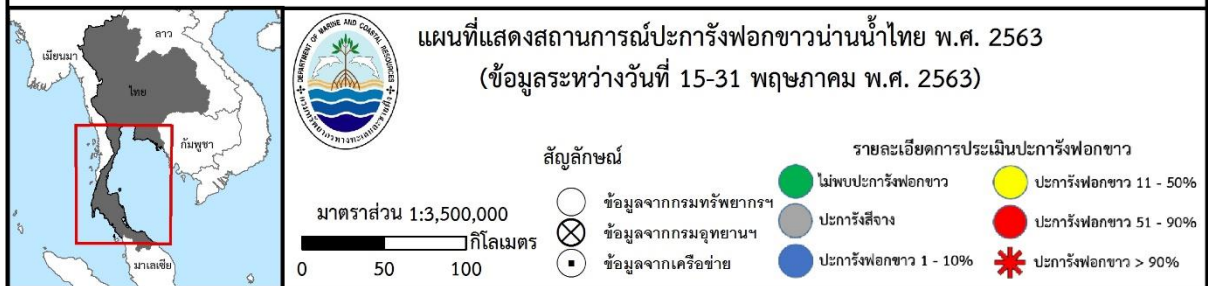
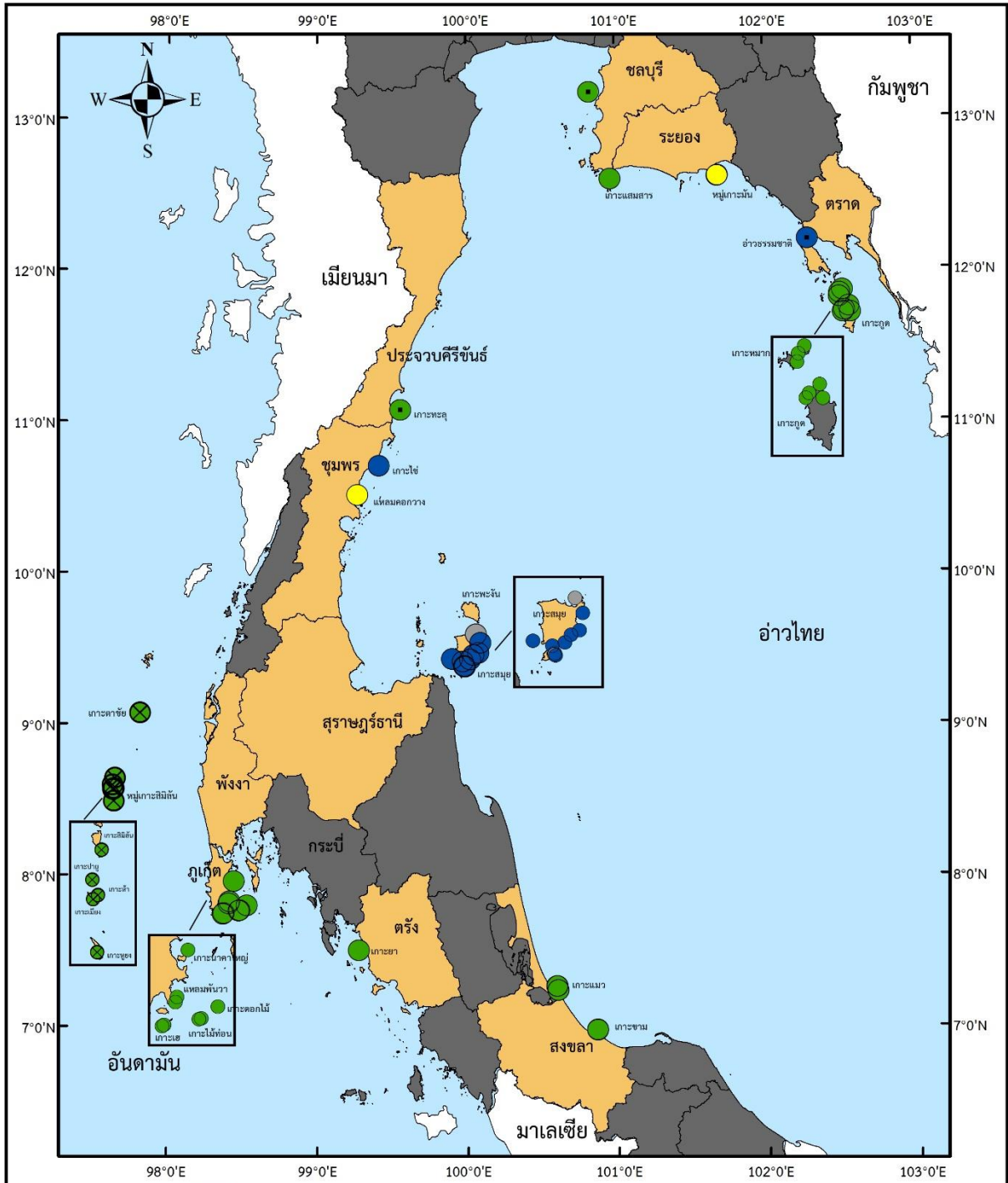
รูปที่ 5 แผนที่แสดงสถานการณ์ปะการังฟอกขาว ข้อมูลระหว่างวันที่ 1-15 เมษายน 2563

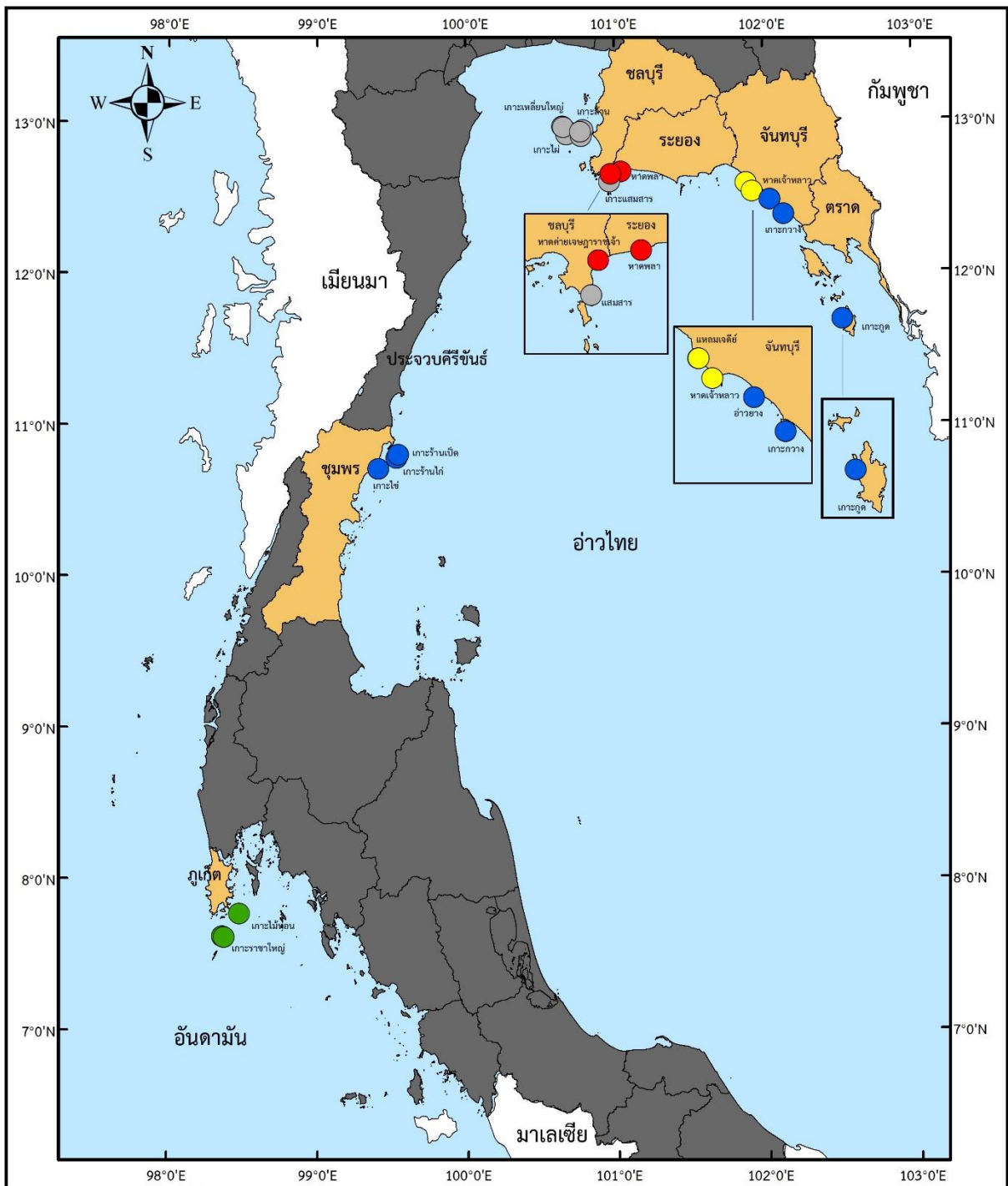
รูปที่ 6 แผนที่แสดงสถานการณ์ปะการังฟอกขาว ข้อมูลระหว่างวันที่ 15-30 เมษายน 2563

รูปที่ 7 แผนที่แสดงสถานการณ์ปะการังฟอกขาว ข้อมูลระหว่างวันที่ 1-15 พฤษภาคม 2563

รูปที่ 8 แผนที่แสดงสถานการณ์ปะการังฟอกขาว ข้อมูลระหว่างวันที่ 15-31 พฤษภาคม 2563

แผนที่แสดงสถานการณ์ปะการังฟอกขาวน่านน้ำไทย พ.ศ. 2563
(ข้อมูลระหว่างวันที่ 1-15 มิถุนายน พ.ศ. 2563)

สัญลักษณ์

- ข้อมูลจากกรมทรัพยากรฯ
- ข้อมูลจากกรมอุทยานฯ
- ข้อมูลจากเครือข่าย

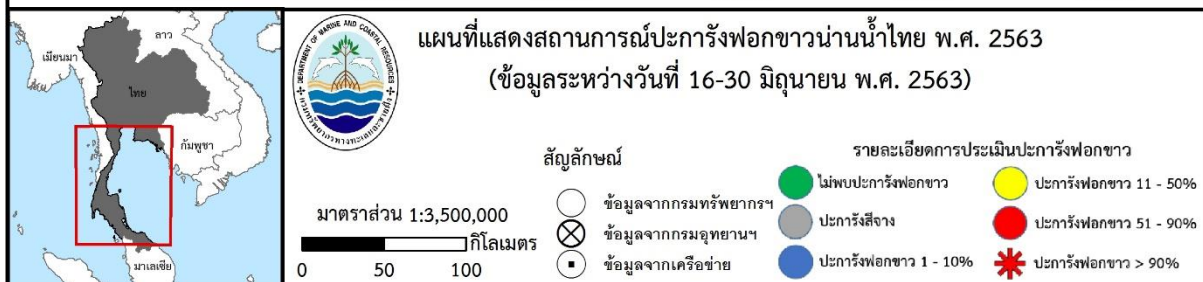
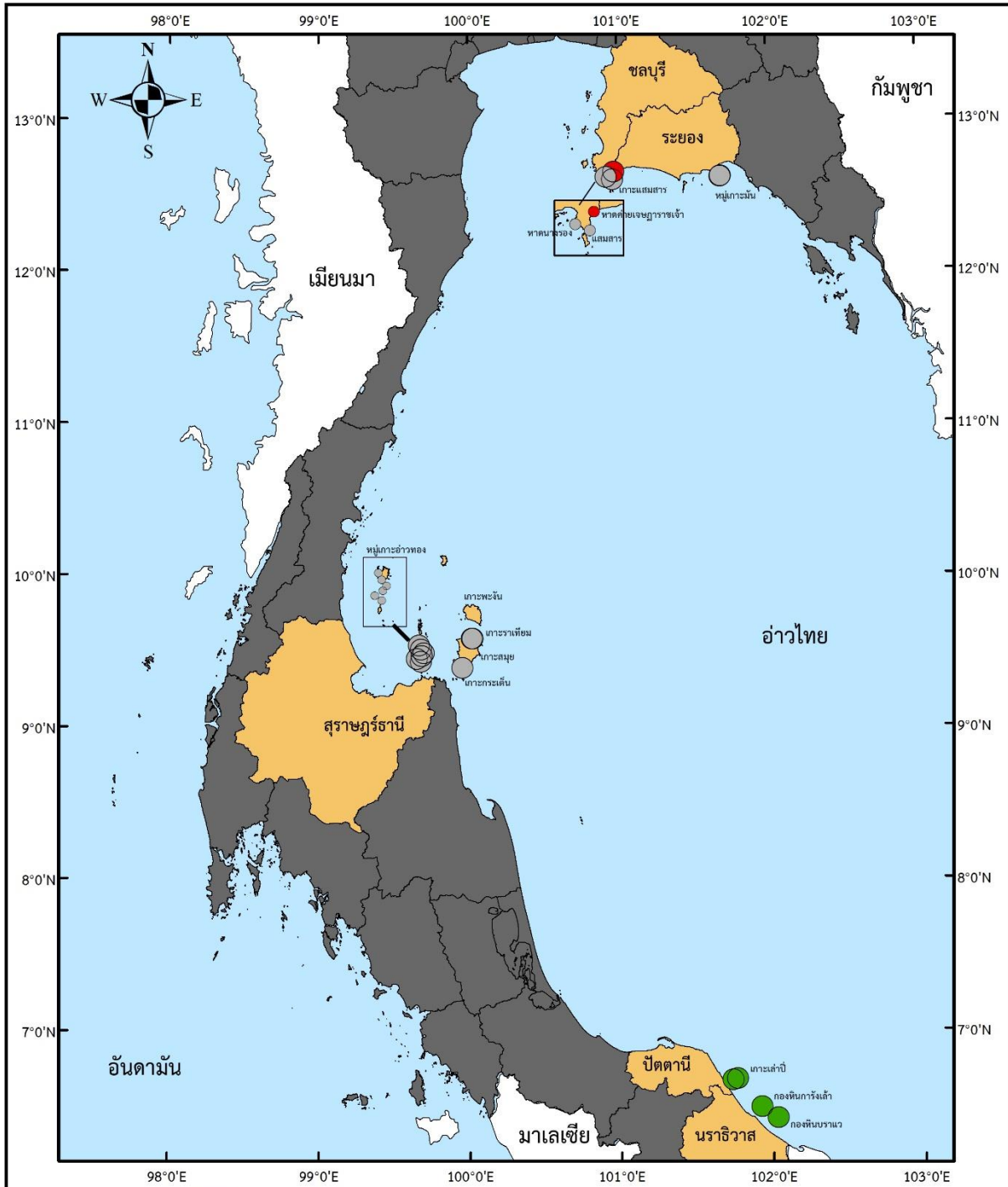
รายละเอียดการประเมินปะการังฟอกขาว

- ไม่พบปะการังฟอกขาว
- ปะการังสีจาง
- ปะการังฟอกขาว 1 - 10%
- ปะการังฟอกขาว 11 - 50%
- ปะการังฟอกขาว 51 - 90%
- ปะการังฟอกขาว > 90%

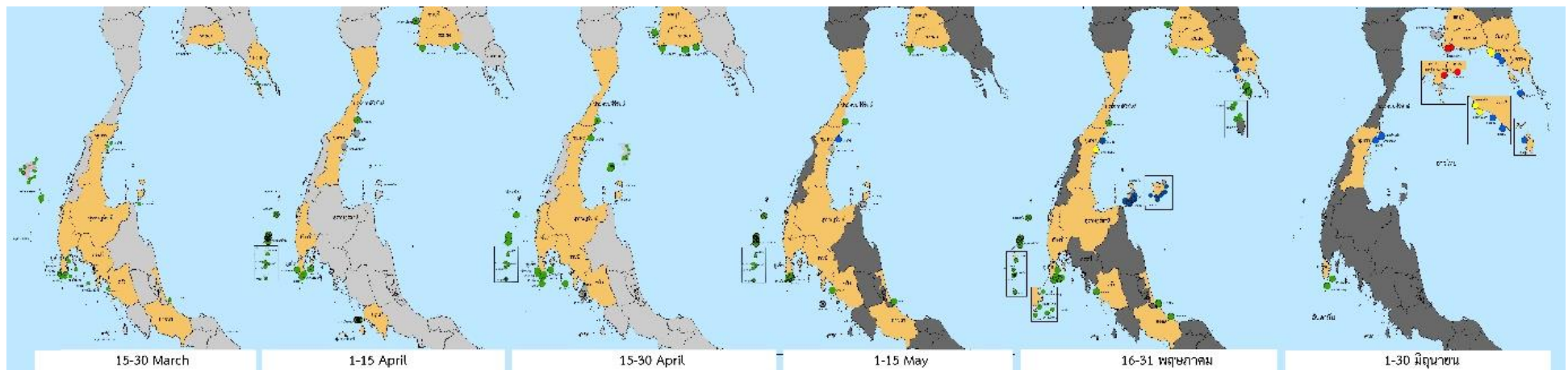
มาตราส่วน 1:3,500,000

0 50 100 กิโลเมตร

รูปที่ 9 แผนที่แสดงสถานการณ์ปะการังฟอกขาว ข้อมูลระหว่างวันที่ 1-15 มิถุนายน 2563

รูปที่ 10 แผนที่แสดงสถานการณ์ปะการังฟอกขาว ข้อมูลระหว่างวันที่ 16-30 มิถุนายน 2563

รูปที่ 6 แผนที่แสดงสถานการณ์ประชากรฟอกขานาน้ำไทย ตั้งแต่เดือนมีนาคม - มิถุนายน 2563